

ALOITE: Täysi-ikäisten lukiolaisten oikeus selvittää poissaolonsa Wilmassa

Johdanto

Esitämme, että täysi-ikäiset Raision lukion opiskelijat saisivat itse selvittää ja kuitata omat poissaolonsa Wilmassa. Nykyinen käytäntö velvoittaa täysi-ikäisiä opiskelijoita pyytämään entisiä huoltajiaan tekemään selvitykset tai vastaamaan erikseen poissaoloista koululle, vaikka opiskelija onkin lain silmissä täysi-ikäinen eikä enää huollettavien velvollisuuden piirissä. Raision lukion nykyinen käytäntö poikkeaa monien ympäristökuntien lukioiden käytännöistä, joissa aikuiset opiskelijat voivat itse kuitata poissaolonsa Wilmaan.

Perustelut

Täysi-ikäinen opiskelija on lähtökohtaisesti lain mukaan oikeustoimikelpoinen ja kykenevä hoitamaan omia asioitaan. On opiskelijan etu kantaa vastuu omasta opinpolustaan perustelemalla poissaolojaan.

Nykytilanne käytännössä velvoittaa opiskelijan pyytämään huoltajaa selvittämään poissaolot, joka ei toisinaan ole tarkoituksenmukaista. Etenkin pitkälti itsenäistyneiden ja omilleen muuttaneiden opiskelijoiden osalta on hankala löytää perusteita sille, että nuoren arjesta tietämätön huoltaja selvittää tämän poissaoloja. Nykykäytäntö on johtanut tilanteeseen, jossa opiskelijat myöntävät pääsyoikeuden entisille huoltajilleen vain poissaolojen selvittämistä varten.

Poissaolojen selvittämisen oikeuden laajentamista voidaan myös perustella vallitsevan alueellisen eriarvoisuuden kautta. Suurin osa ympäryskuntien lukioista antaa täysi-ikäisten opiskelijoidensa selvittää omat poissaolonsa.

Poissaolojen omat selvitykset voitaisiin sitoa perusteluveliteeseen väärinkäytösten vähentämiseksi. Lääkärintodistusta tai muuta todistetta ei tosin tarvitsisi esittää lyhyen sairauspoissaolon kohdalla, kuten ei työelämässäkään vaadita 1–2 päivän sairauspoissaoloista. Perusteluvelite antaa myös opettajille paremman käsityksen poissaolojen syistä ja parantaa heidän käsitystään opiskelijan tarpeesta tukitoimille.

Lähtökohtaisesti on nähtävä, että täysi-ikäiset opiskelijat pystyvät itse antamaan täsmällisempiä perusteluja poissaoloilleen kuin entiset huoltajat, jotka harvemmin ovat perillä opiskelijan tilanteesta tai poissaolojen syistä.

Kyse on myös täysi-ikäisen itsemääräämisoikeudesta. Koska täysi-ikäinen opiskelija ei ole enää huollettava, olisi koulutuksen järjestäjän viisasta myös mahdollistaa itsemääräämisoikeuden toteutuminen poissaolojen selvittämisessä.

Ponsi

Raision nuorisovaltuusto esittää, että Raision sivistystoimi ja Raision lukio tekevät muutoksen poissaolakäytäntöihin siten, että:

- Lain määritelmän mukaan täysi-ikäiset ja oikeustoimikelpoiset 18 vuotta täyttäneet saavat selvittää Wilmassa poissaolonsa itse ilman entisen huoltajan väliintuloa.

- Poissaolon syyn tai perustelun merkitseminen Wilmaan määritellään velvoittavaksi.
- Aloitteen esityksen mukaisista muutoksista tiedotetaan selkeästi Wilmassa ja lukion verkkosivuilla.

Nuorisovaltuusto

12.2.2026